

Nacrt Zakona o naplati cestarine – odredbe o nadzoru

VI. NADZOR NAPLATE CESTARINE

Nadzor naplate cestarine

Članak 38.

(1) Nadzor naplate cestarine u skladu s ovim Zakonom čini:

- nadzor naplate cestarine koji obavljaju subjekti za naplatu cestarine na autocestama i objektima pod naplatom
- inspekcijski nadzor naplate cestarine koji provodi Ministarstvo
- nadzor naplate cestarine koji provode policijski službenici prilikom provođenja granične kontrole i
- nadzor naplate cestarine koji provode carinski službenici kada obavljaju carinsku kontrolu.

(2) Nadzor naplate cestarine u skladu s ovim Zakonom obavlja se i izvan autoceste i objekta pod naplatom ako je utvrđeno neplaćanje cestarine.

(3) Nadzor naplate cestarine koji obavljaju subjekti za naplatu cestarine obuhvaća poslove povezane s neposrednom i naknadnom provjerom podataka iz ESNC-a, provjerom uključenja u ESNC, utvrđivanjem iznosa cestarine i naplatom cestarine, utvrđivanjem visine i naplatom naknada iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona te poslove koje nadzornik poduzima prema određenom korisniku u slučaju neplaćanja cestarine.

(4) Inspekcijski nadzor naplate cestarine koji provodi Ministarstvo obuhvaća nadzor provedbe odredaba članka 18. do 21. ovoga Zakona neposrednim uvidom u ESNC upotrebom tehničkih uređaja te nadzor na temelju vjerodostojne dokumentacije o neplaćanju cestarine koju Ministarstvu dostavljaju subjekti za naplatu cestarine, a provodi se nad korisnicima.

(5) Nadzor naplate cestarine provode policijski i carinski službenici neposrednim uvidom u ESNC upotrebom tehničkih uređaja, radi utvrđivanja prekršaja iz Glave IX. ovoga Zakona.

(6) Ukoliko se po nalogu nadzornika ili inspektora naplate cestarine otklone povrede obveza iz članka 18. do 21. ovoga Zakona odnosno postupi u skladu s obavijesti o neplaćanju cestarine iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona, okončava se postupak nadzora naplate cestarine te se ne pokreće prekršajni postupak.

(7) Za potrebe nadzora naplate cestarine subjekti za naplatu cestarine mogu obavljati poslove upravljanja prometom na autocestama i objektima pod naplatom sukladno prometnoj projektnoj dokumentaciji, uključujući provođenje periodičnih preusmjeravanja cjelokupnog prometa na nekoj dionici autoceste.

(8) Način obavljanja poslova upravljanja prometom za potrebe provođenja nadzora iz stavka 7. ovoga članka pravilnikom propisuje Ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove.

Nadzor naplate cestarine koji provode subjekti za naplatu cestarine

Članak 39.

- (1) Kada se neplaćanje cestarine utvrdi naknadnom provjerom podataka iz ESNC-a, subjekt za naplatu cestarine će vlasniku vozila, korisniku vozila na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora odnosno osobi identificiranoj na drugi način dostaviti pisanu obavijest o neplaćanju cestarine s pozivom za plaćanje naknade cestarine i zakonskog penala.
- (2) Obavijest o neplaćanju cestarine iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se elektroničkim putem kroz korisnički pretinac u okviru državne informacijske infrastrukture ili preporučenom pošiljkom.
- (3) Osobe kojima se obavijest o neplaćanju cestarine šalje kroz korisnički pretinac iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se obaviještenima po isteku osmog dana od dana slanja poruke u korisnički pretinac.
- (4) Ukoliko osoba kojoj je upućena obavijest o neplaćanju cestarine preporučenom pošiljkom ne preuzme istu u roku određenom u obavijesti o pristigloj pošiljci, smatrat će se da je obavijest primljena najkasnije u roku od 30 dana od dana upućivanja preporučene pošiljke.
- (5) Ukoliko nije postupljeno u skladu s pozivom iz obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, subjekt za naplatu cestarine dostavlja Ministarstvu vjerodostojnu dokumentaciju o neplaćanju cestarine radi provedbe inspekcijskog nadzora naplate cestarine.
- (6) Ako je nadzornik utvrdio da korisnik krši obveze iz članaka 18. do 21. ovoga Zakona, a korisnik odbije uključenje u ESNC u skladu s člankom 16. ovoga Zakona, odbije platiti naknade iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona odnosno odbije otkloniti druge povrede obveza iz članka 18. do 21. ovoga Zakona, subjekt za naplatu cestarine dostavlja Ministarstvu vjerodostojnu dokumentaciju o provedenom nadzoru tijekom kojeg nisu otklonjene povrede obveza iz članka 18. do 21. ovoga Zakona, radi provedbe inspekcijskog nadzora naplate cestarine.
- (7) Obvezan sadržaj, službeni jezik i obrazac obavijesti iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Poslovi i ovlasti nadzornika

Članak 40.

- (1) Nadzornik ima sljedeće ovlasti:
 - zaustaviti vozilo na autocesti radi provedbe nadzora naplate cestarine
 - naložiti vozaču da odveze vozilo do najbližeg odmorišta ili druge prikladne prometne površine na autocesti
 - utvrđivati ispravnost uključjenja u ESNC
 - omogućiti uključenje u ESNC kada su za to ostvareni uvjeti
 - naplatiti sve naknade cestarine i zakonske penale, koji su evidentirani u ESNC, za račun svih subjekata za naplatu cestarine
 - u slučaju kada nije moguće provesti uključenje u ESNC, utvrditi i naplatiti naknadu cestarine za daljnju upotrebu autoceste od mjesta nadzora do izlaza s autoceste

- provjeriti i zatražiti propisno postavljanje i upotrebu ENC uređaja
- zatražiti uklanjanje uređaja koji onemogućava rad ili uzrokuje neispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a, pri čemu je dužan izbjegavati zadiranje u dio vozila koji predstavlja prostor s obilježjima privatnosti
- zatražiti od vozača da na uvid preda identifikacijski dokument u svrhu utvrđivanja njegovog identiteta i prebivališta
- zatražiti na uvid ispravu temeljem koje osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na oslobođanje od plaćanja cestarine izdanu prema zakonu koji uređuje povlastice u prometu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona
- zatražiti od vozača da na uvid preda prometnu dozvolu i druge dokumente o vozilu vezane za utvrđivanje iznosa naknade cestarine
- unijeti u ESNC podatke sadržane u dokumentima iz podstavaka 9., 10. i 11. ovoga stavka
- dostaviti obavezni prekršajni nalog iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona
- dostaviti rješenje o privremenom isključenju vozila iz prometa iz članka 43. stavka 3. ovoga Zakona
- dostaviti naredbu o mjeri opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje vozilom iz članka 43. stavka 9. ovoga Zakona
- prihvatiti predaju prometne dozvole i registarskih pločica vozila te predaju vozačke dozvole u skladu sa člankom 43. stavkom 11. ovoga Zakona i o preuzimanju isprava izdati potvrdu.

(2) Nadzor naplate cestarine propisan ovim Zakonom obavlja se primjenom ovlasti koje moraju biti razmjerne svrsi zbog kojih se poduzimaju.

(3) Vozač je dužan postupiti po znaku ili zahtjevu nadzornika iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Zahtjevi nadzornika daju se usmeno, osim onih za koje je propisan pisani oblik.

(5) Ako vozač odbije postupiti po znaku ili zahtjevu nadzornika, nadzornik će o tome obavijestiti inspektora naplate cestarine, koji može zatražiti intervenciju policije.

Uvjeti za obavljanje poslova nadzornika

Članak 41.

(1) Nadzornik mora ispunjavati najmanje sljedeće uvjete:

- da je državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj
- da je osposobljen za obavljanje nadzornih ovlasti i
- da posjeduje valjanu vozačku dozvolu za upravljanje vozilom iz članka 42. ovoga Zakona.

(2) Nadzornik nosi službenu odjeću s oznakama, a svoj identitet dokazuje službenom iskaznicom.

(3) Korisnik koji smatra da je nadzornik prekoračio ovlasti iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona može uložiti pritužbu subjektu za naplatu cestarine, ovisno o tome tko upravlja autocestom na kojoj je nadzor nad plaćanjem izvršen, u roku od osam dana od dana osporavanog postupanja nadzornika.

(4) Subjekt za naplatu cestarine, koji upravlja autocestom odnosno objektom pod naplatom na kojem je obavljen nadzor, proslijeđuje pritužbu iz stavka 3. ovoga članka na rješavanje Povjerenstvu koje imenuje Ministar, a sastoji se od dva predstavnika Ministarstva i jednog predstavnika nadležnog subjekta za naplatu cestarine.

(5) Povjerenstvo iz stavka 4. ovoga članka razmatra pritužbu te o svojim zaključcima pisanim putem obavještava nadležni subjekt za naplatu cestarine i podnositelja pritužbe u roku od 30 dana.

(6) Oznake i izgled službene odjeće i službene iskaznice nadzornika i program za osposobljavanje i provjeru stručne osposobljenosti nadzornika pravilnikom propisuje Ministar.

Vozilo za nadzor naplate cestarine

Članak 42.

(1) Vozilo kojim nadzornik obavlja nadzor opremljeno je tehničkim uređajima, uključujući uređaje za uključivanje korisnika i vozila u ESNC i naplatu cestarine i naknada iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona te čini sastavni dio ESNC-a.

(2) Vozilo iz stavka 1. ovoga članka u vlasništvu je Republike Hrvatske, a registrira se na subjekt za naplatu cestarine koji upravlja autocestom odnosno objektom pod naplatom na kojem se vrši nadzor nad plaćanjem cestarine.

(3) Vozilo iz stavka 1. ovoga članka je bijele boje broj 9010 prema RAL-ovu katalogu boja, s oznakom vizualnog identiteta ESNC, obilježeno s dva plava rotirajuća svjetla, s natpisom „Nadzor cestarine“ najmanje na lijevoj i desnoj vanjskoj bočnoj strani vozila i svjetlećom oznakom „Nadzor cestarine“ na krovu vozila, opremljeno uređajem za davanje znakova u nizu tonova raznih visina te uređajem kojim se izriču ili ispisuju zapovijedi i obavijesti vozačima koji se kreću ispred ili iza tog vozila (slijedi me i slično).

(4) Za štetu počinjenu vozilom iz stavka 1. ovog članka, umjesto vlasnika, odgovara subjekt za naplatu cestarine koji upravlja autocestom odnosno objektom pod naplatom na kojem je provođen nadzor po općim pravilima o odgovornosti za štetu.

(5) Subjekt za naplatu cestarine ima pravo na naknadu štete prouzročenu vozilu iz stavka 1. ovoga članka.

Nadzor naplate cestarine koji provodi Ministarstvo

Članak 43.

(1) Inspekcijski nadzor iz članka 38. stavka 4. ovoga Zakona obavljaju inspektori naplate cestarine.

(2) Kada tijekom inspekcijskog nadzora inspektor naplate cestarine utvrdi počinjenje prekršaja iz Glave IX. ovoga Zakona, ovlašten je izdati prekršajni nalog.

(3) Inspektor naplate cestarine ovlašten je rješenjem privremeno isključiti vozilo iz prometa oduzimanjem prometne dozvole i registarskih pločica vozila, ako je vozač tijekom nadzora iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona odbio otkloniti povrede obveza iz članka 18. do 21. ovoga Zakona.

(4) Rješenjem iz stavka 3. ovoga članka određuje se privremeno oduzimanje prometne dozvole i registarskih pločica vozila do ispunjenja obveza iz članka 18. do 21. ovoga Zakona, u trajanju najdulje do tri dana, uz obvezu vraćanja navedenih isprava nakon što prestanu razlozi za privremeno oduzimanje istih ili protekne rok na koji su isprave oduzete.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(6) Ako vozač ne postupi dobrovoljno prema izreci rješenja iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ne preda prometnu dozvolu i registarske pločice vozila, o čemu će inspektora naplate cestarine obavijestiti nadzornik, inspektor naplate cestarine ovlašten je zatražiti asistenciju policije.

(7) O privremenom oduzimanju prometne dozvole i registarskih pločica vozila inspektor naplate cestarine obavještava nadležno tijelo koje je iste izdalo.

(8) Ako se u roku od osam dana od isteka roka za preuzimanje prometne dozvole i registarskih pločica vozila privremeno oduzetih po rješenju iz stavka 3. ovoga članka isti ne preuzmu, bit će dostavljeni tijelu koje ih je izdalo.

(9) Inspektor naplate cestarine ovlašten je, radi sprječavanja u činjenju novih prekršaja, vozaču za kojeg postoji osnova sumnje da je počinitelj prekršaja iz ovoga Zakona naredbom odrediti mjeru opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje vozilom, najdulje do tri dana.

(10) Inspektor naplate cestarine može, radi uručenja počinitelju prekršaja, prekršajni nalog iz stavka 2. ovoga članka, rješenje iz stavka 3. ovoga članka i naredbu iz stavka 9. ovoga članka dostaviti nadležnom nadzorniku korištenjem komunikacijskih uređaja na daljinu.

(11) Nadzornik je tijekom obavljanja poslova iz članka 40. ovoga Zakona ovlašten dostaviti: prekršajni nalog iz stavka 2. ovoga članka, rješenje iz stavka 3. ovoga članka i naredbu iz stavka 9. ovoga članka te prihvatiti predaju prometne dozvole, registarskih pločica vozila i vozačke dozvole, pod uvjetom da se dobrovoljno predaju.

(12) O preuzimanju prometne dozvole, registarskih pločica vozila i vozačke dozvole nadzornik izdaje potvrdu, koja sadrži podatak o mjestu na kojem se privremeno oduzete isprave mogu preuzeti i rok za njihovo preuzimanje.

(13) Ako naredbom iz stavka 9. ovoga članka odredi mjeru opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole, inspektor naplate cestarine obavijestit će o tome policiju radi izvršenja izrečene mjere opreza.

(14) Privremeno oduzetu vozačku dozvolu čiju je predaju prihvatio nadzornik u skladu s stavkom 11. ovoga članka, nadzornik predaje najbližoj policijskoj postaji.

(15) Ako vozač ne preuzme privremeno oduzetu vozačku dozvolu po isteku mjere opreza, a najkasnije u roku od tri dana od dana isteka, vozačka dozvola će se dostaviti policijskoj upravi ili policijskoj postaji koja ju je izdala.

Poslovi i ovlasti inspektora naplate cestarine

Članak 44.

(1) Inspektori naplate cestarine u sklopu provođenja nadzora iz članka 43. ovoga Zakona ovlašteni su:

- zaustaviti vozilo radi provedbe nadzora naplate cestarine
- narediti vozaču da odveze vozilo do najbližeg odmorišta ili druge prikladne prometne površine
- utvrđivati ispravnost uključenja u ESNC
- provjeriti i narediti propisno postavljanje i upotrebu ENC uređaja
- narediti uklanjanje uređaja koji onemogućava rad ili uzrokuje neispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a, pri čemu je dužan izbjegavati zadiranje u dio vozila koji predstavlja prostor s obilježjima privatnosti
- narediti vozaču da na uvid preda identifikacijski dokument u svrhu utvrđivanja njegovog identiteta i prebivališta
- zatražiti na uvid ispravu temeljem koje osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na oslobođanje od plaćanja cestarine izdanu prema zakonu koji uređuje povlastice u prometu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona
- narediti vozaču da na uvid preda prometnu dozvolu i druge dokumente o vozilu vezane za utvrđivanje iznosa naknade cestarine
- izdati prekršajni nalog za prekršaje iz ovoga Zakona
- rješenjem privremeno isključiti vozilo iz prometa oduzimanjem prometne dozvole i registarskih pločica vozila
- naredbom odrediti mjeru opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje vozilom
- izdati potvrdu o preuzimanju prometne dozvole, registarskih pločica vozila i vozačke dozvole, koja sadrži podatak o mjestu na kojem se privremeno oduzete isprave mogu preuzeti i rok za njihovo preuzimanje
- unositi u ESNC podatke utvrđene inspekcijskim nadzorom.

(2) Vozač je dužan postupiti po naredbi ili rješenju inspektora naplate cestarine iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Inspektor naplate cestarine ima službenu iskaznicu i značku kojima dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(4) Obrazac i sadržaj službene iskaznice, izgled službene značke te način njihovog izdavanja propisuje Ministar pravilnikom.

Nadzor naplate cestarine drugih državnih tijela

Članak 45.

(1) Policijski i carinski službenici koji provode nadzor naplate cestarine imaju automatizirani pristup podacima iz ESNC-a koji su im potrebni za utvrđivanje činjenice neplaćanja cestarine.

(2) Ako policijski i carinski službenici prilikom provođenja nadzora utvrde neplaćanje cestarine, na odgovarajući način se, u skladu sa sporazumima iz stavka 3. ovoga članka, primjenjuju odredbe članaka 38. do 40. te 43. i 44. ovoga Zakona.

(3) Sporazumima koje Ministarstvo sklapa s ministarstvom nadležnim za unutarnje poslove i ministarstvom nadležnim za carinske poslove uređuje se suradnja navedenih tijela u nadzoru naplate cestarine u skladu s ovim Zakonom.

Dužnost davanja vjerodostojnih podataka o osobi koja je upravljala vozilom/korisniku
Članak 46.

(1) Vlasnik vozila ili osoba koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora dužan je na zahtjev subjekta za naplatu cestarine dati vjerodostojan podatak o identitetu osobe koja je upravljala vozilom u vrijeme upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom, a za koju upotrebu je utvrđeno neplaćanje cestarina, s tim da se dostava podataka o više osoba ne smatra dostavom vjerodostojnih podataka o identitetu osobe kojoj je dao vozilo na upravljanje.

(2) Kad je vlasnik vozila pravna osoba, podatke iz stavka 1. ovoga članka dužna je dati odgovorna osoba u pravnoj osobi.